

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ НАУКИ, ІННОВАЦІЙ ТА
ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АНТАРКТИЧНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР

**УКРАЇНСЬКИЙ
АНТАРКТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ**

№ 12 / 2013

Київ – 2013

Український антарктичний журнал
Наукове видання

Ukrainian Antarctic Journal
Research edition

Виходить раз на рік

Published annually

Заснований Державним науково-виробничим підприємством «Національний антарктичний науковий центр» у 1997 році

Founded by State organization 'National Antarctic Scientific Center' in 1997

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 6979 від 13.02.2003 р.

Certificate of State Registration
KB № 6979 of 13.02.2003

Головний редактор: *П.Ф. Гожик*

Editor-in-Chief: *P.F. Gozhyk*

Заступник головного редактора:
В.Г. Бахмутов

Associate Editor: *V.G. Bakhmutov*

Відповідальний секретар: *Р.В. Логінова*

Executive Editor: *R.V. Loginova*

Редакційна колегія:

*Ю.В. Артамонов, Т.В. Берегова,
С.Ю. Бортник, О.М. Воскресенська,
Т.П. Єгорова, В.М. Івченко,
В.С. Корепанов, В.А. Кунах,
Л.М. Литвиненко, І.М. Маньковська,
В.М. Мартазінова, О.Ю. Митропольський,
Г.П. Міліневський, Є.В. Моїсеєнко,
О.І. Моїсеєнко, О.Г. Ободовський,
П.В. Огородник, Л.І. Остапченко,
Г.Ю. Пишинов, В.П. Поліщук,
О.Б. Полонський, О.М. Савчук,
Е.З. Самішев, В.І. Старостенко,
В.І. Сухоруков, А.Ю. Утевський,
А.П. Федчук, І.А. Хрипаченко,
О.К. Черемних, П.Г. Шишченко,
Є.Ф. Шнюков, Ю.М. Ямпольський*

Editorial Board:

*Yu.V. Artamonov, T.V. Beregova,
S.Yu. Bortnyk, O.K. Cheremnykh,
T.P. Egorova, A.P. Fedchuk,
V.M. Ivchenko, I.A. Khrypachenko,
V.E. Korepanov, V.A. Kunakh,
L.M. Lytvynenko, I.M. Mankovska,
V.M. Martazinova, O.Yu. Mitropolsky,
G.P. Milinevsky, Y.V. Moiseenko,
O.I. Moiseenko, O.G. Obodovsky,
P.V. Ogorodnik, L.I. Ostapchenko,
G.Yu. Pyshnov, V.P. Polishchuk,
O.B. Polonsky, O.M. Savchuk,
E.Z. Samyshev, E.F. Shnyukov,
P.G. Shyshchenko, V.I. Starostenko,
V.I. Sukhorukov, A.Yu. Utevsky,
O.M. Voskresenska, Yu.M. Yampolsky*

Дизайн обкладинки: *А.С. Клюй*

Cover design: *A.S. Kliui*

Друкується за рішенням редакційної колегії та
Науково-технічної ради ДУ «Національний антарктичний науковий центр»

Оригінал-макет: *І.В. Соломаха*

Адреса редакції: 16, бульв. Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна.
Телефон: +38 044 246 38 83. Факс: +38 044 246 38 80. E-mail: uac @ uac.gov.ua
Editorial address: 16, T. Shevchenka Blvd., Kyiv, 01601, Ukraine
Tel.: +38 044 246 38 83. Fax: +38 044 246 38 80. E-mail: uac@uac.gov.ua

ISSN 1727-7485

© ДУ «Національний антарктичний науковий центр», 2013

Український Антарктичний Журнал

Наукове видання

Виходить раз на рік

№ 12 / 2013

ЗМІСТ / CONTENTS

Полярні дослідження у світлі ідей творця теорії ноосфери <i>Петро Гожик, головний редактор «УАЖ»</i>	7
Хід виконання Державної цільової науково-технічної програми проведення досліджень в Антарктиці на 2011–2020 рр. <i>П.Ф. Гожик, В.А. Литвинов, В.М. Маланчук</i>	11
<i>Геолого-геофізичні дослідження / Geological-Geophysical Research</i>	
New crustal models of Drake Passage and the hydrocarbon reservoir searching in the Antarctic Peninsula continental margin structures (by the 17th Ukrainian Antarctic Expedition results) <i>I.N. Korchagin, V.D. Solovyov, V.G. Bakhmutov, S.P. Levashov, N.A. Yakymchuk, D.N. Bozhezha</i>	21
Магматическая расслоенность габброидов батолита Антарктического полуострова <i>Г.В. Артеменко, В.Г. Бахмутов, И.А. Самборская, Л.Н. Бахмутова, В.В. Шпира</i>	30
Перерахунок магнітоваріаційних даних з довільної до геомагнітної системи координат <i>Б.Т. Ладанівський</i>	34
Особенности распределения микроэлементов в поверхностных отложениях острова Галиндез (Западная Антарктика) <i>С.М. Недогибченко, Н.О. Крюченко, Э.Я. Жовинский</i>	39
The mystery of Antarctic climate change and its relation to geomagnetic field <i>N.A. Kilifarska, V.G. Bakhmutov, G.V. Melnyk</i>	45

Аномалії сили тяжіння в акваторіях Антарктичного півострова за даними супутникової градієнтометрії GOCE, морської та аерографіметрії <i>Д.О. Марченко, В.Ю. Максимчук</i>	56
Трендовые изменения геомагнитного поля на обсерватории «Аргентинские острова»: эффект в Sq-вариациях <i>О.И. Максименко, В.Г. Бахмутов, N. Kilifarska, О.Я. Шендеровская</i>	62
Значення поверхневих об'ємів острівних льодовиків Антарктичного узбережжя як показник зміни кліматичних умов <i>К.Р. Третьак, В.М. Глотов, Ю.І. Голубінка</i>	69
<i>Гідрометеорологічні та океанографічні дослідження / Hydro-meteorological and Oceanographic Research</i>	
Температурно-влажностный режим и погодные условия на станции Академик Вернадский в 2012 г. <i>В.Ф. Мартазинова, Е.К. Иванова, В.Е. Тимофеев</i>	83
Диагноз и прогноз ледовых условий в районе Антарктического полуострова <i>В.Е. Тимофеев</i>	93
Гидрологические исследования на акватории архипелага Аргентинские острова: проблемы и перспективы <i>Ю.В. Артамонов</i>	113
Результаты океанографических исследований в прибрежных районах Индоокеанского сектора Антарктики в декабре 2011 и январе-феврале 2012 гг. (по материалам 57-й Российской антарктической экспедиции) <i>А.Ю. Артамонов, Ю.В. Артамонов, В.И. Бочкарёв, В.П. Бунякин, И.А. Репина</i>	126
Особенности структуры поля температуры и крупномасштабных фронтов на поверхности Индоокеанского сектора Южного океана в районах неоднородности рельефа дна <i>Е.А. Скрипалёва</i>	138
Сезонная и межгодовая изменчивость переносов геострофических течений в Южном океане по данным контактных и спутниковых измерений <i>Ю.В. Артамонов, А.В. Федирко, А.А. Кубряков, Е.А. Скрипалёва, С.В. Станичный</i>	147
Исследования изменчивости термической структуры вод по данным многочасовых зондирований в районах антарктических станций <i>А.Ю. Артамонов, И.А. Репина, Ю.В. Артамонов</i>	155

**Геокоsmічні дослідження /
Geospace Research**

Диагностика глобальной грозовой активности на основе многолетнего мониторинга сигналов Шумановского резонанса на УАС Академик Вернадский
А.В. Колосков, Н.А. Бару, О.В. Буданов, В.Г. Безродный, Б.Ю. Гаврилюк, А.В. Пазнухов, Ю.М. Ямпольский 170

Зависимость характеристик ионосферного альфвеновского резонанса от состояния геокосмоса по данным синхронных наблюдений в Антарктике и Евразии
Н.А. Бару, А.В. Колосков, Р.А. Рахматулин 177

**Біологічні дослідження /
Biological Research**

Порівняльний аналіз показників популяційної успішності *Deschampsia antarctica* в районі Адміральської бухти (о. Короля Георга, Прибережна Антарктика)
І. Парнікоза, І. Ожередова, Н. Мірюта, І. Козерецька, Дж. Смикла, В. Кунах 186

Phage detection in the rhizosphere of higher antarctic plants using transmission electron microscopy
О. Mas, О. Andriychuk, V. Polischuk 199

Колониальные виды птиц, гнездящиеся в районе УАС Академик Вернадский (сезон 2010-2011 гг.)
Д.В. Пилипенко 206

Некоторые черты биологии антарктического глубоководного кальмара (АГК) – *Mesonychoteuthis hamiltoni*, Robson, 1925
В.Л. Юхов 217

Эксплуатация антарктического криля (*Euphausia superba*) на участках его промысла в водах Антарктики (район 48) в осенне-зимний период 2004 г.
Н.Н. Жук 238

Особливості росту молоді тюленя Уедделла (*Leptonychotes weddellii*)
І.В. Дикий, О.О. Салганський 258

Примитивные почвы горы Demaria (Graham Land, Antarctic Peninsula): морфология, минеральный состав, вертикальное распределение
А.Д. Рошаль, А.П. Красноперова, И.В. Дикий, Г.Д. Юхно, З.А. Сизова, Д.В. Шмырев, Ю.Г. Гамуля, А.Ю. Утевский 265

Response of photosynthetic apparatus of two *Deschampsia* species with different distribution areas on abiotic stress
N. Taran, V. Storozhenko, A. Okanenko, L. Batsmanova, N. Svetlova 282

Методические подходы к получению фракции трипсиноподобных ферментов из морских гидробинтов (на примере антарктического криля)
Д.В. Гладун, А.Н. Савчук, Л.И. Остапченко 294

*Медико-фізіологічні дослідження /
Medical-Physiological Research*

Дослідження психологічних особливостей характеру зимівників українських антарктичних експедицій <i>О.А. Мірошниченко</i>	300
Влияние длительного пребывания в условиях Антарктики на ультраструктуру и функции тромбоцитов у людей при гипоксической нагрузке <i>Е.В. Розова, Е.В. Моисеенко</i>	307
Психофізіологічний опитувальник учасників антарктичної експедиції щодо професійної адаптації в особливих умовах <i>Г.Ю. Пшинов, Є.В. Моисеенко, Л.Г. Висоцька</i>	315
Выразительный, познавательный и коммуникативный уровни цветопреференции человека как показатели оценки психологических особенностей личности <i>С.-А.И. Мадяр, Е.Э. Ковалевская, Е.В. Моисеенко</i>	323
 <i>Розроблення і впровадження нових технологій в Антарктиці / Development and introduction of the newest technologies are in Antarctic</i>	
Надежность металлических резервуаров с дизельным топливом в условиях Антарктики <i>Н.И. Бурду, Ю.Г. Жуковский, Д.В. Шевчук, А.В. Кузько</i>	335
 <i>Міжнародне співробітництво / International co-operation</i>	
Національні інтереси України в Антарктиці: кількісні характеристики <i>О.В. Кузько, В.В. Савченко, А.П. Федчук</i>	350
Автори цього номера	358
Український антарктичний журнал <i>Правила для авторів</i>	362
Украинский антарктический журнал <i>Правила для авторов</i>	364
Ukrainian Antarctic Journal <i>Information for Contributors</i>	366